

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової слідчої комісії Скороход А.К. (реєстр. № 9382 від 13.06.2023)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 14 червня 2023 року (електронна картка документа (1216232) Комітет на засіданні 27 червня 2023 року (протокол № 156) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової слідчої комісії Скороход А.К. (реєстр. № 9382 від 13.06.2023), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Відповідно до положень частин другої та четвертої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» тимчасова слідча комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніш як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення. Термін звіту слідчої комісії визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.

Верховна Рада України заслуховує звіт про діяльність тимчасової слідчої комісії в будь-який час не пізніше встановленого терміну для її діяльності або на вимогу тимчасової слідчої комісії раніше цього терміну, але не більше двох разів за весь термін її діяльності (частина сьома статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Вимоги до висновків щодо роботи тимчасової слідчої комісії, особливості надання тимчасовою слідчою комісією звіту щодо її роботи визначені

положеннями статей 21, 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статей 87, 88 Регламенту Верховної Ради України.

Так, результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає в звіті, який повинен містити висновки і пропозиції про факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування; відомості чи обставини, встановлені тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується; відомості чи обставини, що не підтвердилися; факти й обставини, які не були перевірені, із зазначенням причин, з яких перевірка не здійснювалася (частина перша статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина перша статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

Тимчасова слідча комісія при підготовці висновку щодо кожної встановленої обставини проводить голосування. Результати голосування із зазначенням кількості голосів, поданих «за», «проти», «утримався», наводяться у висновку слідчої комісії. Висновок вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше половини членів слідчої комісії від її складу, затвердженого Верховною Радою України. Усі висновки слідчої комісії оформляються письмово і підписуються головою та секретарем слідчої комісії (частина друга статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

У пропозиціях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії у разі прийняття Верховною Радою України рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проекті постанови чи іншого акта Верховної Ради України і вносяться на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України – членами тимчасової слідчої комісії (частина третя статті 21 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частина друга статті 88 Регламенту Верховної Ради України).

У статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статті 88 Регламенту Верховної Ради України встановлені вимоги до розгляду Верховною Радою України звіту тимчасової слідчої комісії.

За результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України може прийняти рішення, зокрема, взяти їх до відома; припинити повноваження тимчасової слідчої комісії, а в разі необхідності вирішити питання щодо, зокрема, направлення матеріалів слідчої комісії до Офісу Генерального прокуратора для їх вивчення та відповідного реагування; направити висновки слідчої комісії для реагування згідно із законом відповідному органу державної влади, іншому державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі; опублікувати висновки слідчої комісії у газеті «Голос України» з додержанням вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом, у тому числі таємної чи іншої охоронюваної законом інформації.

Комітет зазначив, що 18 листопада 2021 року Верховною Радою України було утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань

розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича (Постанова Верховної Ради України № 1904-IX) (далі – Тимчасова слідча комісія) та визначено, що строк діяльності Тимчасової слідчої комісії становить один рік з дня її утворення, а також, що звіт про виконану роботу Тимчасової слідчої комісії має бути заслуханий не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 18 травня 2022 року.

Комітет зауважив, що звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу було подано до Верховної Ради України з порушенням зазначеного строку – 22 червня 2022 року (проект Постанови Верховної Ради України реєстр. № 7480).

У свою чергу, 27 липня 2022 року Верховною Радою України було заслухано зазначений звіт Тимчасової слідчої комісії, який є додатком до Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (№ 2460-IX), та прийнято рішення взяти його до відома, а також заслухати наступний звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу на пленарному засіданні Верховної Ради України до 18 листопада 2022 року.

Всупереч зазначеному, наступний (другий) звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу, який є додатком до проекту Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (реєстр. № 8234 від 28.11.2022), було подано Верховній Раді України також з порушенням строку – 28 листопада 2022 року та за результатами його розгляду 1 грудня 2022 року було прийнято Постанову Верховної Ради України № [2790-IX](#), у пункті 4 якої визначено, що наступний звіт має бути заслухано до 17 травня 2023 року.

Комітет зауважив, що Тимчасовою слідчою комісією не було дотримано вимоги пункту 4 Постанови Верховної Ради України № [2790-IX](#) та подано третій звіт про виконану роботу також з порушенням визначеного Верховною Радою України строку – 13 червня 2023 року.

Щодо змісту проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9382) Комітет зазначив таке.

У пункті 2 проекту Постанови пропонується: «Направити звіт і матеріали Тимчасової слідчої комісії до Офісу Генерального прокурора України, висновки Тимчасової слідчої комісії до Державного бюро розслідувань для відповідного реагування».

З огляду на це Комітет зауважив, що пункт 2 проекту Постанови потребує редакційного уточнення з урахуванням того, що в системі прокуратури України немає «Офісу Генерального прокурора України», оскільки відповідно до підпункту 2 пункту 21 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформування органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року № 113-IX внесено зміни до Закону України «Про прокуратуру», якими визначено, що систему прокуратури України становить, зокрема, «Офіс Генерального прокурора», що також має бути відображено у пункті 2 проекту Постанови.

У пункті 3 проекту Постанови пропонується: «Керівнику Апарату Верховної Ради України В. Штучному забезпечити ознайомлення народних депутатів України із звітом Тимчасової слідчої комісії з додержанням вимог закону щодо захисту інформації з обмеженим доступом».

З огляду на це, Комітет звернув увагу на недоцільність зазначення у тексті проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9382) прізвища посадової особи, оскільки така деталізація може ускладнити або унеможливити виконання завдання, визначеного у Постанові Верховної Ради України, у разі виконання обов'язків Керівника Апарату Верховної Ради України іншою особою.

Окремо Комітет зауважив, що у пояснювальній записці до проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9382) наведено перелік основних завдань Тимчасової слідчої комісії, а саме:

«- проведення перевірки ходу розслідування правоохоронними органами України вбивства Полякова А.Е.;

- здійснення в межах, визначених чинним законодавством, парламентського контролю щодо відповідності дій правоохоронних органів по факту вбивства Полякова А.Е. вимогам Конституції України та Кримінального процесуального кодексу України, а також основним принципам здійснення судочинства, зокрема: принципу законності, принципу здійснення незалежного та неупередженого розгляду справи, принципу всебічного, повного й об'єктивного дослідження всіх обставин;

- проведення перевірки відомостей доказової бази, висновків, експертиз тощо;

- встановлення, збір інформації та отримання пояснень від осіб та/або підприємств, установ, організацій, центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, залучених до здійснення діяльності, яка пов'язана із колом питань, для розгляду яких утворено Тимчасову слідчу комісію;

- ініціювання питання про притягнення винних осіб до відповідальності, передбаченої законодавством України».

Відтак на переконання Комітету, наведений у пояснювальній записці до проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 9382) перелік основних завдань не відповідає основному завданню Тимчасової слідчої комісії, визначеному в пункті 2 Постанови Верховної Ради України про утворення Тимчасової слідчої Комісії від 18 листопада 2021 року № 1904-ІХ, а саме: «здійснення розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича».

Враховуючи зазначене, Комітет привернув увагу до того, що Тимчасовою слідчою комісією вже було допущено цю помилку в пояснювальній записці до проекту Постанови Верховної Ради України про звіт Тимчасової слідчої комісії (реєстр. № 8234 від 28.11.2022), відносно чого Комітетом було висловлено зауваження у відповідному експертному висновку¹.

¹ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (реєстр. № 8234 від 28.11.2022)

Крім цього Комітет зауважив, що звіт Тимчасової слідчої комісії подано Верховній Раді України одноособово народним депутатом України – головою Тимчасової слідчої комісії, а не Тимчасовою слідчою комісією, як це передбачено положеннями частини другої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Враховуючи вищевикладене та беручи до уваги те, що строк повноважень Тимчасової слідчої комісії закінчився, Комітет ухвалив експертний висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича», внесений народним депутатом України – головою Тимчасової слідчої комісії Скороход А.К. (реєстр. № 9382 від 13.06.2023), та прийняв рішення направити його Голові Верховної Ради України.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

